

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

Biliyorsunuz Demokratik Alevi Hareketi 1994 yılından itibaren Avrupa sahasında örgütlenmektedir. Ancak ne yazık ki, Alevi hareketi 25 yıllık geçmişine rağmen kendi özgün kadrolarını yaratmada istenilen düzeyde bir mesafe alamamıştır.

Başlangıçta önemli sayıda Alevi aydını ve yazarını saflara çeken hareketimiz, dergahlarımızın zaman içinde bu aydın ve yazarların ve de Pirlерimizin kendi içinde sürdürdükleri bir iç hesaplaşma alanına dönüşmesini önleyememiştir.

Söylediğimiz bu hatalar genel Alevi Hareketinin örgütlenmek amacıyla oluşturduğu tüm kurumlarda da mevcuttur. Alevilik bilincinden yoksun, Aleviliği sadece bir ibadet biçimi olarak gören, Alevi kitesinin gözleri önünde gerçekleşen “biz kimiz” tartışmaları örgütlenmek istenen kitleler üzerinde yapıcı bir iz bırakmamış, aksine insanların saflardan uzaklaşmasına yol açmıştır.

Bu tür tartışmalar azalmış da olsa hala sürmektedir. Özellikle de Aleviliğin tanımı üzerine yapılan tartışmalar örgütlülüğün gelişimine engel olucu ve kırıcı bir tarzda yürütülmüştür. Başlangıcından bu yana yönetici düzeyinde başından beri yer aldığım Demokratik Alevi Hareketi'nin gelişmemesinde elbette ben de kendimi sorumlu görmekteyim. Yeterince katılmadım, yeterince öncülük görevimi yerine getiremedim. Bilgi ve birikimlerimi aktaramadım.

Ancak bunlar tali sorunlardır aslında. Bence temel sorun örgütlenmeye yaklaşımdan kaynaklanmaktadır. Alevi hareketinin kitesellikten yana bir sorunu yok. Sorun yöneticiler dahil, tüm üyelerin inancımız konusunda eğitimsiz oluşudur. Düne kadar yasaklardan dolayı Pir-Talip ilişkileri sağlıklı yürümüyordu. Bilgi ve teknolojik gelişmeler, Pirlерimizin, Rayberlerimizin ve taliplerimizin bir araya gelmedende ilişki sürdürülebilecek olanakları bize veriyor. Bu yapılabilsen kurulumızda kadro yetişebilecek, üyelerimiz daha çok toplumla buluşacak ve bilinç taşıyabilecektir.

Benim görüşüm Alevi Hareketinin kendi özgün kadrolarını yaratmasıdır. Bunun için; bu işe aday olan Alevi canların temel bir eğitimden geçirilmesi ve bir lokma bir hırka felsefesi ile bir derviş

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

gibi hizmete katılmasıdır. Bu eğitimler hem Avrupa'daki dergâhlarımızda, hem de ÷lkede yürütülebilir.

Bir diğer sorun Hareketimizin yöneticilerinin Alevi inancı, felsefesi konusunda yeterli bir formasyona sahip olmamalarıdır. Eğitilmiş Kadrolar ve Alevi aydınları, Pirleri eliyle hızla tüm yönetimlerimiz temel bir eğitimden geçirilmelidir. Çokça gördüğümüz bir örnek vermek istiyorum. Sıradan dergah üyelerimizi geçtik ne acıdır ki, kurumlarımızda yönetici olan bazı Alevi canlar sosyal medyada hakka yürüyen bir canımızın ardından yorum yaparken Alevi bilincini içselleştiremedikleri için, cennet cehennem kavramlarını kullanmamış kızılbaş canların ardından "Allah rahmet eylesin mekanı cennet olsun" Sünni söylemini kullanmaktadırlar.

Yine bir diğer sorun Pirlerimizin kendilerini dokunulmaz gören tavır ve davranışlarıdır. Bu öyle yerlere varmaktadır ki, hemen her toplantımızda ve kitleye açık etkinliğimizde başta Pirlerimiz yöneticilerimizin önemli bir kesimi kendileri gibi düşünmeyenleri eleştiren konuşmaları inatla sürdürmekte ve tek doğru anlayışı kendilerinin savunduğunu, diğer anlayışların yanlış olduğunu söylemektedir. Oysa bir Pirin, bir yöneticinin işi bu değildir. Elbette iç toplantılarda görüşlerini dile getirebilir. Ancak kitleye açık toplantılarda cevap hakkı olmayanlara yönelik ağır eleştiriler getiremez, getirmemelidir.

Elbette Pirlar özgün örgütlenmelidir. Elbette kurumlar üstü olmalıdır. Ancak bizim Pirlerimiz inancımızın gereklerini kitlelere aktarmak ve inanç hizmetlerini yürütmek yerine, işin örgütsel, siyasal, sosyal öncülüğüne de çok hevesliler. Oysa her inançta ruhban sınıfı vardır ve görevleri görev yaptıkları ibadet merkezlerinde halkın ihtiyaçlarına cevap olmaktan ibarettir.

Ancak bizim Pirlerimiz 20 yıldır önlerine koyduğumuz "doğumdan ölüme Alevilerin tüm ritüellerini dile getiren" bir el kitapçığı hazırlama görevini yerine getirmezlerken, hemen her gecemizde, her eylemimizde öncülüğü kimseye bırakmıyorlar. Bir gecede bir Gülbangla açılış yapma görevi alıyorlar, ancak mikrofonu ele geçirdiklerinde hemen her konuda analizlere giriyorlar, yani siyaset yapmayı da kimseye bırakmıyorlar. Bütün bunların nedeni Hareketimizin kendi özgün kadrolarının olmaması ve bir program içerisinde bir çalışma yürütememesidir.

Yine bana göre Pirlilik makamı artık günümüzde babadan oğula geçen bir makam olmaktan çıkmalı ve Alevi Dergâhlarında yetiştirilecek, bu işi bilen ve isteyen herkesin Ocakzade olup olmamasına bakılmaksızın Pirlilik hizmetlerini yapabilmesi sağlanmalıdır. Ocakzadeyim adı altında dokunulamaz bir ruhban sınıfının oluşması Alevilik felsefesine yabancı bir anlayıştır.

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

1200 yıllarından başlayarak Aleviliğin asimile edilmesi için aramıza sokulan sahte soy secereli dedelerin torunları hala aramızda dolaşıyorlar. Hiç kimse doğuştan Alevi olamayacağı gibi, Alevi inanç önderi de olamaz. Olmamalıdır. Artık radikal tutumlar almamızın zamanıdır. Elbette hiçbir Alevi Ocağına sözümüz olamaz. Sözümüz bu soydan geldiği için tüm cahilliğine rağmen kendisini bu toplumun öncüsü gören cahilleredir. Ocakzadelerin çocukları da elbette bu konuda yetkinleşmeleri şartıyla inanç önderi olabilir ve öncelik onlara da verilebilir. Ancak “sadece Ocakzade mensupları Pir olabilir” anlayışı eşitlikçi, ortakçı, rızalığa dayalı toplum savunucusu Aleviliğe yabancıdır. Ocaklar döneminin üniversiteleri idi. Sonradan yasaklandılar ve ancak Pirlere kendi çocuklarına bildiklerini aktararak inancı günümüze taşımada öncülük ettiler. Bu kanuda yürüttükleri hizmet tarihsel önemdedir. Ancak Aleviler artık kapalı köy toplumu olmaktan çıktılar, dünyaya dağıldılar. Talip-Pir ilişkisi hemen hemen bitmiş durumda.. Şimdi Aleviler kendi sivil toplum kurumlarında bir araya geliyorlar. Artık Alevi inanç önderleri de, örgütlenme, eğitim kadroları da kurulacak Alevi Akademilerinden yetişmelidir.

Pirliği bir tanrı vergisi olarak görüp, kendini dokunulmaz yapmaya çalışan anlayışı mahkum etmeliyiz. Alevilik laikliği, seküler toplumu savunuyorsa bizde de Din ile devlet işleri birbirinden ayrılmalıdır. Alevi Dergahları toplumun bütün ihtiyaçlarına cevap ve çözüm olacak kurumlar olarak görülmeli, Pirllerimiz de toplumun ibadet öncüleri olarak sadece kendi işlerini yapmalı ve diğer işleri de işin erbabına bırakmalıdır.

Bunun olması elbette esaslı bir örgütlenmeyi gerektiriyor. Ben her bölgeden bir Dergâhımızın Model Dergâh olarak seçilmesini ve söylediğim kurumlaşmaya uygun bir yaşamı örgütlemesini öneriyorum. Örneğin Fransa’da bir, Avusturya’da bir, Almanya’da en az üç dergâh Model yapılabilir ve buralarda bir dergahın tüm kurumlaşması hayata geçirilir. Eğitimden başlanır ve Pir Odası, Cem Salonu, Kütüphane, Aşhane, Eğitim salonu, Saz, Semah vb kurs salonu. Yönetim odaları, Kadın, Gençlik odaları olmalıdır. Bunun için seçilmiş her Model Dergâh bir ön hazırlık yaparak söylenen bu işleri yapabilecek bir binaya kavuşturulmalıdır.

Bunun yanında yayınlarımız, görsel ve yazılı materyallerimiz çoğaltılmalıdır. Bunların olabilmesi için elbette her şeyden önce ciddi bir örgütlenme gerekiyor.

Yine görüyorum ki, içimizde hala “benim Alevi anlayışım doğrudur, başkalarının ki yanlıştır denilmeye devam edilmektedir.. Örneğin Kürdistan’ın her yerinde aynı olan Alevilik, Dersim Aleviliği, Rea Hak Aleviliği ve benzeri teorik belirlemelerle aslında bölünmüş oluyor. Yine Kürtçe dilinin değişik lehçeleri olduğu bilinmesine rağmen bazılarımız son zamanlarda ‘Dersimce’ diye bir dil türetmeye çalışıyor. Bence bu doğru bir tutum değildir. Bana göre nasıl bir Arap Aleviliği

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

varsa, Nasıl bir Balkan Aleviliği varsa, nasıl bir Türkmen Aleviliği varsa, bir Kürt Aleviliği de vardır. Kürt Aleviliği ise Kürtlerin yaşıdığı her yerde bir ve aynıdır. Ayrımlar belirleyici değildir. Kürt Aleviliği bütünseldir. Bölge isimleri öne çıkarılarak daraltılmamalıdır.

Biz bu konuda da daha net bir tutuma sahip değiliz. Örneğin Türkiye'de ve Avrupa'da Alevi-Bektaşli Federasyonları-Konfederasyonları olarak örgütlenen kurumlar niye hep Bektaşilik vurgusu yaparlar? Niye Biz bunlara cevap vermeyiz de, Kürt Aleviliği yerine Dersim Aleviliği kavramını ikame etmeye çalışırız? Oysa Dersim coğrafi olarak bugünün Tunceli denilen alanı ile sınırlı değildir. Bir yanı Elazığ, Malatya, Adıyaman, bir yanı Sivas, Erzincan, Tokat, Bir yanı Maraş, Antep Kürt Alevilerinin yaşadığı tüm coğrafyadır. Bence Kürt Aleviliği vurgusu öne çıkarılmalıdır. Bu Bektaşilik vurgusu üzerine gidilmeli ve Alevi-Bektaşli kavramının bilinçli olarak çıkarıldığını ve Aleviliği asimile amaçlı olduğu araştırmalarla, örneklerle ortaya konulmalıdır.

Bizim esas sorunumuz; yasaklı bir inanç olarak Alevilik nasıl yaşayabilir veya nasıl yaşatmalıyız? Hangi argümanları öne çıkararak Alevileri ortak noktalarda buluşturabiliriz? Bu sorulara cevap vermektir.

Kürt Kızılbaşlığı kendi inanç kökleri olan Zerdüştlük, Sabilik, Ezidilik, Manizm gibi Mezopotamya inançlarına mı yaslanacak?

Ya da Türkçü öğelerin ağır bastığı Bektaşilik Şamanizm'le mi buluşup yeniden kendini formüle edecek? Mezopotamya melek kültü ve inancından etkilenen Türkmen Aleviliği ile Tahtacılar, Saraçlar, Çepniler, Abdallar içinden çıkıp geldikleri inanç köklerine mi yaslanacaklar? yoksa bu alt kimlikler bir araya gelip adına Alevilik denilen sentez bir inanç mı oluşturacaklar? Bu sorular cevap bekliyor.

Biz ise hala örgütlenme sorunlarımızı aşabilmiş değiliz. Rea Heq Aleviliği Kürt Aleviliğinin özüdür. Alevilik Kendi başına bağımsız bir inançtır, bir doğal dindir. Zaten Alevilik hak ve hakikat arayışıdır.

Yukarda saydığımız alt kimliklerden her Alevi aydını, yazarı, Piri derneği, dergâhı, gazetesi kendilerini Aleviliğin tek ve yetkin temsilcisi sayıyorlar. Bu doğru mudur? Cevap bekliyor. Bizim örgütlenmemizin önündeki en büyük engel bu bireyci tutumdur. Aşılmak zorundadır. Pirler pirlüğünü, aydınlar aydınlığını bilecek, herkes alanında hizmetini verecek ve kurumsal

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

örgütlenmemize müdahale edemeyecek. Örgütlenme Alevilik bilinciyle donatılmış kendi kadrolarımızın işi olmalıdır. Bu konuda kesin kararlı olmalıyız.

Biz hala birinci basamakta debelenip duruyoruz. Hala örgütlenme sorunlarını aşabilmiş değiliz. Alevi aydınının kendinden başkasını beğenmeyen ukala tutumu, Alevi Pirinin “ben bilirim, ben tek yetkin merciyim, çünkü toplumun inanç önderiyim” cahilane inadı, yöneticilerimizin inanç örgütlenmesi alanının özgünlüğünü kavrayamamış bilinçsizliği ile birleştiğinde Alevileri kitlesel bir örgütlülüğe kavuşturmak zorlaşıyor.

Yukarda değindiğim gibi herkes kendi alanında çalışmasını yürütmeli, Pirler özgün kurumlaşmalı, aydınlar ayrı kurumlaşmalı, kadınlar ayrı, gençler ayrı kurumlaşmalı. Elbette hepsinin arasında bir koordinasyon birliği de olmalıdır.

Bugün dışımızdaki Alevi yapıları çok güçlü görünüyor. Ancak onların da içi koftur ve her Alevi Derneği belli sol örgüt veya CHP'nin arka bahçesi konumunda. Biz onlardan daha şanslıyız. Etki alanımızdaki Aleviler daha bilinçli ve kararlı kesimi oluşturuyor. Devletle bağıni koparmış, asimilasyon kısılcacından kurtulmuş kesimleri oluşturuyor. Sorun biz yönetici konumunda bulunanlardadır.

Demokratik Alevi hareketinin önü açıktır. Alevilerin %95'i hala örgütsüzdür bu bize muazzam bir alan sunuyor. Yeter ki biz kendi özgün kadrolarımızı yaratalım ve dervişler misali Alevilere ulaşalım.

O zaman ilk işimiz kadrolaşmayı yaratacak ilk öncü insanları belirleyip köklü bir eğitimden geçirmek olmalıdır. Bu işin eğitimcileri titizlikle belirlenerek işe başlanmalı ve gönüllülük esas alınmalıdır. Bu yola girenler ikrar temelinde alınmalı ve ikrardan dönülmeyeceği bilincini içselleştirmiş insanlar görevlendirilmelidir.

Çözüm;

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

Son yıllarda örgütlü Alevilerin Kürt özgürlük hareketiyle ittifakının önünü kesip Alevileri devletin yedeğine almak amacıyla; AKP seçim vaatleri içine sözde Alevilerin istemi olduğunu söyledikleri bazı konuları aldı. Cemevleri “İrfan Mektepleri” olarak tanınacak, ibadet yeri olarak görülmeyecek. Cemevlerine elektrik su konusunda yardımcı olunacak, Alevi dedelerine maaş bağlanacak v.s

Bu durum Alevilere bir statü vermek yerine Sünni din adamları gibi cemevleri ve Alevi din adamlarını kontrol altına alma girişiminden başka bir şey değildir.

Aleviler gerçek anlamda demokratik ve laik bir devletten yanadırlar. Cumhuriyet Türkiye’inde Sünnilik dışındaki tüm inançlar baskı altına alınmış, devlet eliyle Sünni Hanefilik mezhebi resmi inanç olarak toplumun tümüne dayatılmıştır.

Türkiye cumhuriyeti asla laik değildir. Demokrat hiç değildir. Geçmişten günümüze Alevilerin sorunları Türkiye’nin gerçek anlamda demokratik bir ülke olmayışından kaynaklıdır. Çözüm ne cemevlerine statü tanımakla, ne de dedelere maaş vermekle çözülecek bir sorundur.

Sorunun çözümü devletin dinden elini çekmesi ve tüm inançlara eşit konumda durmasıdır. Devlet eliyle kurulmuş Türk Diyanetinin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Çözüm dinin, inançların eğitim-öğretimi dâhil, tüm işleyişinin her inancın bağımsızca oluşturduğu sivil kurumlara bırakılmasıyla olacaktır..

Demokratik bir Türkiye tüm inançlara eşit mesafede durmalı, tüm etnisitelerin insani olmaktan kaynaklı temel haklarını anayasal güvenceye kavuşturmalıdır. Bunların olabilmesi ise Türkiye’de demokratik bir devrimin olmasıyla mümkündür.

Aleviler kendilerini siyasetten uzak tutarak, işçiden, emekçiden uzak tutarak, ülkenin tüm devrimci demokratik dinamiklerine sırt çevirerek kalıcı hiç bir hak kazanamaz. Kim ki sizden

Alevi toplumunun sorunları 2

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Çarşamba, 04 Mart 2020 23:59 -

siyasetten uzak duralım diyorsa bilinki o düşmandır, özgürlüğünüzden ve özgünlüğünüzden yana değildir. Aleviler siyaset yaptıkları için değil, kendileri için siyaset yapamadıkları için bu durumdadırlar.

Öncelikle ortalıkta bilinçlice dolaştırılan Alevileri bölücü, birbirine düşman edici tanımlarımızdan vaz geçmeliyiz. Varsa Alevilerin sorunları, öncelikle akademik düzeyde tartışılmalı ve bir consensus sağlanarak ortak bir tanıma varılabilmeli. Özgünlükler korunmalıdır.

Aşk ile canlar, hak ve hakikat yolunda sürdürdüğünüz mücadele hepimize yol gösterici ola....